

Ο Θεσμός του υποδιακόνου, αδιαμφισβήτητα σημαντικός για τη χριστιανική Εκκλησία (Γεώργιος Ζαραβέλας, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/29qQKjs>]

Ο αρχιερέας μετά την ολοκλήρωση της ευχής ευχαριστεί τον Κύριο για τις ευεργεσίες Του, σφραγίζει την κεφαλή του υποδιακόνου και αποθέτει στον ώμο του μανδήλιο και στα χέρια του *χερνίβιον* και *ξέστην*, δηλαδή το γνωστό λειτουργικό σκεύος *χερνιβόξεστον* – λεκάνη και δοχείο με νερό για τη νύψη των χεριών του αρχιερέα. Ο υποδιάκονος ασπάζεται τα χέρια του τελευταίου, ώστε να αποδώσει τιμή στο πρόσωπο μέσω του οποίου έλαβε τα χαρίσματα και τυγχάνει υπηρέτης του. Ο αρχιερέας, ακολούθως, αναδιπλώνει τα χέρια του και το *νίμμα* δέχεται από τον υποδιάκονο, δηλαδή απονίπτει τα χέρια του. Ο νέος υποδιάκονος, έπειτα, απέρχεται μαζί με τους υπόλοιπους ομοιοβάθμους του, τους οποίους ασπάζεται ως ομοταγής τους, και αναλαμβάνει έκτοτε την επιτέλεση των νέων αρμοδιοτήτων του.

Ο βαθμός του υποδιακόνου συνεπάγεται, σύμφωνα με τον Συμεών, συγκεκριμένα λειτουργικά καθήκοντα, τα οποία συνδέονται με την ευκοσμία του ναού, την ομαλή διεξαγωγή της λατρείας και τη διακονία του αρχιερέα και των λοιπών μελών της ευχαριστιακής σύναξης. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι: α) η φύλαξη των Ιερών Πυλών, ώστε να μην εισέλθει κανένας ανάξιος στο Ιερό Βήμα, β) η τακτοποίηση των αρμόδιων για τη Θεία Λατρεία σκευών και η προετοιμασία όλων των αναγκαίων ειδών για τα Τίμια Δώρα (πρόσφορα, οίνος, νερό κ.λπ.), γ) η υποδοχή των Τιμίων Δώρων κατά τη Μεγάλη Είσοδο, δηλαδή η προπόρευση και οργάνωση της τελετουργικής πομπής, αλλά και η τακτοποίηση των περιττών σκευών, μετά τη διεξαγωγή της, δ) η απομάκρυνση των κατηχουμένων από τον κυρίως ναό μετά το σχετικό παράγγελμα του διακόνου, ε) η προπόρευση στις λιτανείες με τον Τίμιο Σταυρό, στ) το άναμμα της λυχνίας της Αγίας Τράπεζας, δηλαδή της ακοίμητης κανδήλας του Ιερού Βήματος, των τρικηρίων και γενικά των φωτιστικών του ναού. Η θέση των υποδιακόνων, τέλος, είναι εκτός των Ιερών Πυλών μαζί με τους διακόνους. Η προσέλευσή τους ενώπιον του αρχιερέα λαμβάνει χώρα, μόνο όταν χρειάζεται να τον υπηρετήσουν και για να κοινωνήσουν των Αχράντων Μυστηρίων.

Ο θεσμός του υποδιακόνου είναι αδιαμφισβήτητα σημαντικός για τη χριστιανική Εκκλησία και ιδίως για τη λατρεία της σύναξης, όπως φαίνεται και στη διδασκαλία του Θεσσαλονίκης Συμεών. Η σύγχρονη θέση του είναι παραγνωρισμένη έως παραγκωνισμένη και όχι αναγκαία και αδιαφιλονίκητα λειτουργική. Η καθιέρωση υποδιακόνων έχει περιοριστεί πολύ, ενώ ως τέτοιοι χειροθετούνται κυρίως οι υποψήφιοι χειροτονίας στο βαθμό του διακόνου, λίγο πριν από την τελευταία, μόλις στον όρθρο της ημέρας που αυτή θα λάβει χώρα, ώστε σχηματικά να έχουν διέλθει από τις βαθμίδες των κατωτέρων κληρικών. Η φύση και η λειτουργικότητα

του βαθμού του υποδιακόνου έχει παραμεριστεί και θα ήταν ευχής έργο η ουσιαστική επαναφορά του θεσμού στη λατρεία και τη ζωή της Εκκλησίας.